

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620200434
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4620200434.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Malíkovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálíkovej JUDr. Sone Vackovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. N., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. G., t.č. u otca na adrese B. N. č. XXX G., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka: W. L., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. G., t.č. B. N. XXXX/XX G. a otec: S. N., nar. XX. XX. XXXX, . bytom B. kalváriou XXX G., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu G. (ďalej „súd prvej inštancie“) zo dňa 21. septembra 2020 č.k. 10P/34/2020-55 (ďalej „rozsudok súdu prvej inštancie“), takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 9P/28/2014 zo dňa 13. 02. 2014, právoplatný dňa 18. 02. 2014 tak, že zveril mal. S. N., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti otca, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Matku zaviazal prispievať na výživu maloletého sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne, ktorú je povinná platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám otca, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Styk matky s maloletým dieťaťom ponechal v neobmedzenom rozsahu. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. Za preukázaný mal skutkový stav, z ktorého zistil, že rozsudkom sp. zn. 9P/28/2014 zo dňa 13. 02. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18. 02. 2014, súd zveril maloletého S. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa mala vykonávať v dvojtýždňových intervaloch tak, že otec je povinný zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od 1.dňa v mesiaci od 8,00 hod. do 15.dňa v mesiaci do 19,00 hod. a matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého od 16.dňa v mesiaci od 8,00 hod. do posledného dňa v mesiaci do 19,00 hod., výživné súd neurčil.

1.1.1. V dôsledku odchodu matky dieťaťa v októbri 2019 do J. republiky sa striedavá osobná starostlivosť prestala realizovať. V súčasnej dobe sa striedavá osobná starostlivosť nerealizuje, maloletý je prevažne u otca, sám maloletý sa na pojednávaní aj u psychológa vyjadril, že chce zostať bývať s otcom. M. preveril aj bytové podmienky u rodičov a zistil, že otec s maloletým býva v jednoizbovom mestskom byte, maloletý má vlastnú posteľ, domácnosť bola v čase návštevy kolízneho opatrovníka uprataná a čistá. Matka v súčasnosti býva u svojej sestry M. L., ide o jednoizbový byt, v ktorom žijú aj dve maloleté deti matkinej sestry. M. L. kolíznemu opatrovníkovi uviedla, že súhlasí s tým, aby matka načas, pokiaľ si zabezpečí vlastné bývanie, bývala u nej. Matka má v meste G. podanú žiadosť o pridelenie bytu, do rozhodnutia súdu prvej inštancie, nebola jej žiadosť vybavená.

1.1.2. Maloletý S. navštevuje M. G., v školskom roku 2019/2020 bol vo štvrtom ročníku, matka v polovici októbra 2019 odišla za prácou do J., maloletý bol odvtedy u otca, ktorý sa o neho staral a naďalej sa stará. Maloletý má poplatené poplatky za stravu, otec sa zaujíma o prospech maloletého a jeho správanie sa od pobytu u otca výrazne zlepšilo.

1.1.3. Otec je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, poberá dávku v hmotnej núdzi, brigádnicke si privyrába, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči mal. S. nar. v roku XXXX. Za bývanie otec platí mesačne 45 eur nájomné a 10 eur elektrinu.

1.1.4. Matka bola v priebehu konania poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a pracovala tiež na E. dvore pre W. G., pred mesiacom sa zamestnala v spoločnosti Z. I., kde pracuje na 12 hodinové pracovné zmeny, aj nočné. Je v skúšobnej dobe a pracovný pomer má uzavretý na dobu určitú na 6 mesiacov. Matka má ďalšie tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

1.2. Po právnej stránke súd prvej inštancie napadnutý rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 36 ods. 1, § 43 ods. 1, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), čl. 3 ods. 1, č. 7 ods. 1, čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa (ďalej len „Dohovor“).

1.3. V odôvodnení napadnutého rozsudku konštatoval, od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností k mal. S.ovi došlo k takej zmene pomerov u účastníkov konania, ktorá odôvodňuje zmenu predošlého rozhodnutia. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o maloletého sa nerealizuje podľa právoplatného rozsudku, maloletý bol od jesenných mesiacoch uplynulého roka, t.j. 2019, len v starostlivosti otca, keďže matka odišla do J. republiky, kde bola asi dva mesiace. Aj po jej návrate bol maloletý prevažne u otca, ktorý s maloletým býva v jednoizbovom byte, kde má vytvorené podmienky pre riadny vývoj. Matka nemá vlastné bývanie, dočasne býva u svojej sestry v jednoizbovom byte, kde bývajú aj sestrine dve maloleté deti. Zo správy kolízneho opatrovníka, ako aj zo správy školy, ktorú mal. S. navštevuje, vyplýva, že otec sa o maloletého riadne stará, v dôsledku čoho sa výrazne zlepšilo správanie dieťaťa, otec je v pravidelnom kontakte so školou, absolvuje s maloletým v prípade potreby návštevy lekárske ambulancie. M. prvej inštancie po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v súčasnosti je na prospech maloletého, aby bol zverený do osobnej starostlivosti otca, keďže doteraz právoplatná striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov sa aj tak nerealizuje podľa rozsudku. M. pri rozhodovaní prihladol okrem správy zo školy, ktorú maloletý navštevuje a stanoviska kolízneho opatrovníka, aj na správu psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny G. a v neposlednom rade na výpoveď maloletého S.. Ide o dieťa v takom veku a v takom stupni rozumovej vyspelosti, ktoré vie adekvátne povedať svoj názor a súd tento názor maloletého rešpektoval.

1.4. S účinnosťou od právoplatnosti rozsudku súd zároveň zaviazal matku platením tzv. minimálneho výživného na maloletého, pričom prihladol na jej aktuálne pomery, majetkové a zárodkové, na to, že je zamestnaná ešte len krátko, donedávna jej príjem tvorili len dávky v hmotnej núdzi, je nemajetná, má ďalšie vyživovacie povinnosti, preto v súčasnosti nie je v jej možnostiach a schopnostiach platiť vyššie, než určené výživné.

1.5. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, ďalej len „CMP“), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadla odvolaním matka maloletého namietajúc nesprávne a neúplné zistenie skutočného stavu veci a nesprávne skutkové zistenia (§ 365 ods. 1 písm. f/ Civilného sporového poriadku, zákon číslo 160/2015 Z.z., ďalej len „CSP“).

2.1. Dôvodila tým, že sa snažila robiť všetko, aby sa mohla postarať o maloletého S., ktorý jej veľmi chýba a psychicky ju to veľmi trápi. Preto sa aj z B. vrátila, keďže nemohla byť bez svojho dieťaťa. Mala problémy s bývaním, ale v súčasnej dobe to vyriešila. Mal by jej byť pridelený byt v meste G. a urobí všetko pre to, aby vytvorila dostatočné podmienky na riadnu výchovu a starostlivosť o dieťa. Otec nahuckal S., aby o nej hovoril pred úradmi, súd prvej inštancie nevyhodnotil výpoveď maloletého S., ktorá bola pod vplyvom nátlaku otca.

2.2. Žiada preto, aby súd upravil rozhodnutie a ponechal maloletého S. v jej starostlivosti, teda aby ho ponechal v striedavej starostlivosti, ako to bolo predtým.

3. Otec maloletého dieťaťa a ani kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona číslo 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP, § 362 ods.1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods.1 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého dieťaťa nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods.2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Predmetom konania v danej veci je návrh otca na zmenu rozsudku Okresného súdu G. zo dňa 13. 02. 2014 sp.zn. 9P/28/2014, ktorým bol maloletý S. zverený do striedavej osobnej starostlivosti tak, že žiada, aby maloletý S. bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Dôvodí tým, že striedavá starostlivosť sa nerealizuje a maloletý je od 13. 10. 2019 v jeho osobnej starostlivosti, keďže matka odišla do J. republiky a neprejavila o dieťa záujem.

6.1. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozsudok Okresného súdu G. zo dňa 13. 02. 2014 sp.zn. 9P/28/2014 zmenil tak, že maloleté dieťa zveril do osobnej starostlivosti otca počnúc právoplatnosťou rozsudku, matke určil výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne a styk matky s dieťaťom ponechal v neobmedzenom rozsahu.

6.2. S týmto rozhodnutím sa nestotožnila matka dieťaťa namietajúc, že sa chce riadne o dieťa starať, rieši svoju bytovú otázku a iba kvôli dieťaťu sa vrátila z J. republiky.

7. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

7.1. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo ako aj dôvody uvádzané v odvolaní matky dieťaťa a dospel k záveru, že odvolanie dôvodné nie je. V danej veci súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil tak samostatne, ako aj v ich súhrne a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie rozsudok aj v dostatočnej miere a správne, tak po právnej, ako aj skutkovej stránke odôvodnil, vysporiadal sa so všetkými skutočnosťami a okolnosťami danej veci, ako aj s námietkami a tvrdeniami rodičov dieťaťa, s ktorým odôvodnením sa v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť týchto dôvodov ďalej, podľa § 387 ods. 2 CSP, iba poukazuje.

8. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd iba poznamenáva, že prvoradou povinnosťou súdu pri zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností je posúdiť túto zmenu, ktorá nastala, jej závažnosť, relevantnú intenzitu a prihliadať predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúceho rozhodnutia.

8.1. V danom prípade súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu, správne dospel k záveru, že vo výkone rodičovských práv a povinností k maloletému S.ovi od jeho poslednej úpravy (2014), došlo k podstatnej zmene pomerov. Rozsudkom zo dňa 13. 02. 2014 bol maloletý S. zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vzhľadom k tomu, že od 13. 10. 2019 sa táto striedavá

osobná starostlivosť v zmysle rozsudku súdu nerealizuje, nakoľko matka odišla do J. republiky a o dieťa neprejavovala záujem, odvtedy bol maloletý S. iba v starostlivosti otca, je potrebné túto zmenu pomerov vyhodnotiť ako podstatnú, závažnú a majúcu trvalý charakter. Matka síce v súčasnej dobe prejavuje o dieťa záujem, avšak je potrebné poznamenať, že okrem maloletého S. má matka ďalšie tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom, ktoré sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. V čase rozhodovania súdu matka žila u svojej sestry, spávala na nafukovačke, v jednoizbovom byte, v ktorom okrem matky dieťaťa žije jej sestra a jej dve maloleté deti. Otec žije so synom v jednoizbovom mestskom byte, v ktorom má maloletý vlastnú posteľ. Navyše prihliadajúc na záujem maloletého dieťaťa, je potrebné konštatovať, že sám maloletý prejavil záujem o jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca, ktorý záujem prejavil na pojednávaní pred súdom prvej inštancie. Dôvodil tým, že otec sa o neho stará (čo bolo potvrdené aj školou a kolíznym opatrovníkom), učí sa s ním, chodia spolu na výlety. Mama sa mu nevenuje, keď je u nej, je sám, mama chodí na zábavy, alebo sa v noci venuje jeho nevlastnému bratovi. Aj z tohto dôvodu odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby maloletý S. bol zverený do osobnej starostlivosti otca.

8.2. Odvolací súd sa preto v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zmene rozsudku a zverení maloletého S. do osobnej starostlivosti otca, taktiež sa stotožnil s určenou výškou výživného matke a s úpravou styku maloletého dieťaťa s matkou.

9. S poukazom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, potvrdil.

10. Ustanovenie § 387 ods. 3 CSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v podanom odvolaní.

10.1. Matka dieťaťa v podanom odvolaní namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, avšak žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by boli dôvodom na zmenu rozhodnutia, neuviedla. Odvolanie matky odvolací súd vyhodnotil ako účelové a nedôvodné, keďže žiadne konkrétne dôvody a skutočnosti, ktoré by mohli spôsobiť zmenu napadnutého rozsudku, neuviedla.

11. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerov hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).